

Klassikerforeningens formandsberetning 2009

Året 2009 har – igen – vist, hvor vigtigt det er at have gode kommunikationslinier mellem foreningens medlemmer, hvad enten det drejer sig om orientering om politiske forhandlinger om fagene og deres indhold eller om annoncering af kurser og lokalmøder. Kommunikationslinierne har ikke været foreningens stærke side – heller ikke i 2009 – men nu skulle det omsider blive nemmere for foreningens medlemmer at tale sammen, idet foreningens længe ventede hjemmeside er ved at være klar til brug og går i luften omkring generalforsamlingen d. 13. november 2009. På www.klassikerforeningen.dk er det muligt at finde information om foreningen og fagene, dvs. information bestyrelse, lokalformænd, kurser, udviklingsprojekter, Meddelelser, Kildehæfter etc., og via et simpelt medlemslogin at kommunikere med andre medlemmer af foreningen. Det er ikke meningen at foreningens hjemmeside skal erstatte fagenes meget anvendelige og altid opdaterede EMU-sider, www.emu.dk/gym/fag/kl/, der har særligt fokus på didaktik, eller foreningens ”ungdomsside” www.antikken.nu, der er særligt rettet mod folkeskolens ældste klasser og gymnasieelever. Tværtimod skal hjemmesiden levere det, vi hidtil har manglet, nemlig information til offentligheden om de klassiske fag i gymnasiet og intern kommunikation foreningens medlemmer imellem.

Fagene

Oldtidskundskab

Det har næppe undgået noget medlems opmærksomhed, at oldtidskundskab under de politiske forhandlinger om justeringerne af gymnasireformen i foråret 2009 temmelig uventet kom i pressens og derefter politikernes søgelys, da rektorforeningens formand Peter Kuhlman under debatten om de nødvendige justeringer af studieretningsgymnasiet gik enegang med et forslag om at afskaffe oldtidskundskab. Forslaget udløste et mediemæssigt ramaskrig, der heldigvis snart viste, at Peter Kuhlman havde taget grundigt fejl af såvel den politiske situation som den offentlige mening. Medierne fyldtes med ledere, kronikker, debatindlæg og interviews i et omfang, som man næsten kun under karikaturkrisen havde set magen til. Og hovedessensen af de mange indlæg var et kraftigt skulderklap til oldtidskundskab (”kronjuvelen i gymnasiets skattekasse” som nyhedsvært Adam Holm udtrykte det i en debat om faget i DR2s Deadline): Abstinere manus! Fingrene væk fra et af gymnasiets vigtigste almindelige og studieforberedende profilfag. Fingrene væk fra vores fælles fortid og europæiske kulturgrundlag. Det lykkedes med andre ord at afværge både det direkte angreb på oldtidskundskab og det indirekte angreb

på studieretningsgymnasiets faglighed, som tvivlsomme fusioner mellem oldtidskundskab og beslægtede fag som f.eks. historie og religion måtte føre til.

Efter den politiske diskussion om justeringerne af gymnasireformen er den mere lavmælte og faginterne diskussion af de kommende læreplansændringer gået i gang i efteråret 2009. Fagkonsulenten foreslår for oldtidskundskabs vedkommende, at de tre nuværende områder inden for kunstsøjlen, nemlig arkitektur, skulptur og maleri, reduceres til to, således at der fremover kan vælges mellem arkitektur og kunst. Sidstnævnte område vil på denne måde kunne omfatte både skulptur og maleri og give mulighed for at anlægge et naturligt helhedssyn på den antikke skulpturs og det antikke maleris fælles udvikling og efterliv.

Latin i ap

Latindelen i almen sprogforståelse fungerer godt på langt de fleste skole og er, som det fremgår af nedenstående, sammen med de øvrige fag og fagsamarbejder med til at skabe et godt grundlag for eleverne for at vælge enten studieretning eller valgfag efter grundforløbet. På enkelte skoler kniber det imidlertid stadigvæk med at rekruttere undervisere i latindelen, der har undervisningskompetencen i orden, men en del skoler har heldigvis taget udfordringen op og sendt interesserede lærere – ofte med beslægtede fag – på efteruddannelse i form af en sidefagsuddannelse i latin.

Latin på C-niveau

Det ser ud til at, latin på C-niveau generelt trives og har det godt, og antallet af oprettede latinhold på C-niveau lader til at være støt stigende. Det er på den baggrund glædeligt, at de netop vedtagne justeringer af gymnasireformen betyder, at den lempelse fra kravet om et naturvidenskabeligt B-niveau for alle elever med tre sprog og latin på C-niveau nu udvides til også at omfatte *i alt* tre sprog, hvoraf det ene kan udgøres af latin C. Således at disse elever i stedet for at hæve et naturvidenskabeligt fag til B også kan hæve matematik til B-niveau. Denne lempelse tilgodeser netop, at de stærke sproglige kompetencer ækvivalerer de stærke naturvidenskabelige kompetencer og får forhåbentlig den effekt, at endnu flere skoler vil både udbyde og oprette latin på mindst C-niveau.

Latin og Græsk på A-niveau

Antallet af skoler, der udbyder latin og græsk som studieretningsfag på A-niveau, ligger i år på 13, og selvom det ikke alle steder lykkes at oprette en studieretning med latin og græsk hvert år, er der tale om en svag stigning i antallet. Enkelte skoler udbyder og opretter kun latin på A-niveau, ofte som studieretningsfag med et eller to moderne fremmedsprog. Forudsætningen for at oprette studieretninger med

latin og græsk er dels det ministerielle tilskud per oprettet klassisk studieretningsklasse med mindst 7 elever, samt ikke mindst elevernes mulighed for frit at vælge studieretning efter grundforløbet. Derfor er der grund til at glæde sig over, at det nu i forbindelse med justeringerne af gymnasireformen er blevet præciseret, at ”samtlige elever får tilbudt et reelt valg af studieretning ved afslutningen af grundforløbet, og at grundforløbet tilrettelægges, sådan at det kvalificerer elevernes valg af studieretning”. Dvs. det understreges, at eleverne først skal vælge studieretning *efter* grundforløbets introduktion til gymnasiets fag, herunder latin i almen sprogforståelse – og ikke på baggrund af deres førgymnasiale forestillinger og fordomme om fagenes indhold og fremtidsmuligheder. Det bliver nu det enkelte gymnasiums og den enkelte latinlærers vigtige opgave at føre denne præcisering ud i livet – dér hvor den endnu ikke er blevet det.

Foreningen

Bestyrelsen

Klassikerforeningens bestyrelse har i 2009 bestået af Anne Granum-Jensen, Christian Høgel, Jesper Thomsen Lemke, Tove Niclasen, Susan Hansen Riis, Jean Christensen og Jens Refslund Poulsen. Susan Hansen Riis og Jean Christensen blev valgt ind som nye medlemmer, mens de øvrige blev genvalgt. Ved bestyrelsesmødet i januar 2009 konstituerede bestyrelsen sig med Jens Refslund Poulsen som formand og Jesper Thomsen Lemke som kasserer. Den øvrige fordeling blev bragt i Klassikerforeningens Meddelelser nr. 239.

Ved det konstituerende møde i januar sagde foreningen farvel til to medlemmer af bestyrelsen: Thomas Hemming Larsen, der har ydet en stor og omhyggelig arbejdsindsats i bestyrelsen med etablering af ny lokalstruktur og kontakt til lokalformændene samt ikke mindst trofast repræsenteret foreningen i bl.a. Pædagogisk Samarbejdsudvalg og Gymsprog, og Margit Kiil Jørgensen, der som foreningens aktive, effektive og myndige formand siden 2005 – i de første vanskelige og arbejdskrævende reformår – har repræsenteret og varetaget foreningens interesser udadtil over for minister, ministerium, politikere og alskens debattører og indadtil i foreningen har løftet en kæmpeopgave med kursusplanlægning, forsøgs- og udviklingsarbejde, bestyrelsesmøder etc. En stor tak til dem begge!

Lokalstrukturen

Der arbejdes på at opdatere adresselisterne for de respektive lokalområder. På mødet i slutningen af 2008, hvor både Klassikerforeningens bestyrelse og lokalformændene deltog, blev strukturen omkring lokalstrukturen diskuteret. Visse lokalforeninger fungerer godt, mens andre slet ikke afholder møder, og

der herskede enighed om, at strukturen ikke længere fungerer optimalt, men at vi fortsat bør have den. Der har i 2009 været afholdt enkelte lokalmøder rundt om i regionerne. EMUens oversigt over lokalstrukturen er ikke opdateret. Dette vil ske hurtigst muligt. Den ansvarlige for bestyrelsens kontakt til regionerne er Susan Hansen Riis.

Tidligere har lokalformændene fungeret som mellemmand i formidlingen af nyheder fra Klassikerforeningens bestyrelse. Lige nu arbejdes der på en ny hjemmeside for Klassikerforeningen, og her vil de enkelte medlemmer selv kunne finde informationer om Klassikerforeningens arbejde, referater af møder, invitationer til kulturelle arrangementer, indkaldelse til lokalmøder og meget mere, der tidligere er udgået via forgreningsmodellen. Med andre ord bliver kommunikationen mellem Klassikerforeningens bestyrelse og medlemmer ikke bremset af ændrede mailadresser og manglende opdateringer af postlister, men informationerne bliver lettere tilgængelige for alle.

Økonomi

Foreningens økonomi er sund og stabil.

Klassikerfonden

Der har ikke været nogen udbetalinger i år.

Klassikerforeningens Meddelelser

Klassikerforeningens Meddelelser er Klassikerforeningens medlemsblad. Klassikerforeningen udkommer 4 gange om året og rummer meddelelser fra bestyrelsen, fagkonsulenten, artikler, anmeldelser, debatindlæg m.m. af relevans for foreningens medlemmer.

Redaktionen har i det forløbne år bestået af Erik Kristensen (ansvarshavende redaktør), Daisy Nørtoft Jensen (annoncer), Kai Verner Nielsen (anmeldelser), Thomas Haunstrup og Trine Arlund Hass. Fra og med KfM 241 er Trine Arlund Hass trådt ud af redaktionen og Allan Uhre Hansen er indtrådt i hendes sted. Redaktionen siger hermed tak til Trine for hendes indsats og velkommen til Allan. Susan Hansen Riis er bestyrelsens kontaktperson til Meddelelser.

Klassikerforeningens Kildehæfter

I 2008 har Kildehæfter udgivet hæftet "Metoder" af Finn Høghøj og Simon Laursen, der er skrevet som et debatoplæg til tekstlæsningen i de klassiske fag. Redaktionen arbejder videre med at udgive hæfter, der især retter mod undervisningen efter reformen, og således arbejdes der på at udgive hæfter om Aristofanes, Aristoteles, epos og satire i 2010.

Kildehæfters redaktion består af Helle Gjellerup, Margit Kiil Jørgensen (projektansvarlig), Rikke Jesnen-Matthebjerg Iuul og Jonas Chr. Iuul (ansvarshavende). Økonomi, lager og distribution foretages af Rikke og Jonas Iuul, og lageret opbevares på Thisted Gymnasium.

Finansieringen af udgivelserne og administrationen sker gennem Tips- og Lottomidlerne, Copy-Dan og salg til især skolerne.

Udviklingsprojekter

De klassiske fag har i 2009 være involveret i 2 projekter, som er blevet afviklet med støtte fra UVM. Det ene projekt fokuserer på sprog og kultur i de sproglige studieretninger og er et samarbejde mellem Klassikerforeningen og Aarhus Universitet, hvor der udvikles idéer, materiale og forløbsplaner til fagsamarbejdet mellem latin og de moderne fremmedsprog i sproglige studieretninger. Projektet munder ud i en konference i foråret 2009, hvor materialet præsenteres (siden også på EMU, i Klassikerforeningens Meddelelser og i Kildehæfter). Det andet projekt fokuserer på kunstsøjlen i oldtidskundskab og er et samarbejde mellem Klassikerforeningen og Syddansk Universitet. Projektet har til formål at udvikle idéer, materiale og forløbsplaner til kunstsøjlen i oldtidskundskab med det formål at give lærerne i oldtidskundskab optimale betingelser for at implementere de kommende læreplansændringer i undervisningen. Projektet afsluttes ligeledes i foråret 2009, hvorefter der vil blive afviklet regionale kurser med præsentation af materialet.

Græsk- og latinkonkurrencerne

Græskkonkurrencen: I år deltog 3.g-elever fra 4 af klassikerskolerne. Årets tekst var Xenofon, Herakles ved skillevejen. For første gang samarbejdede de deltagende skoler om glosering af pensum til konkurrencen, og eleverne fik for første gang gennemgået pensum inden konkurrencen. Det gav rigtig gode resultater. Den bedste besvarelse fra hver skole blev sendt til Athen til bedømmelse og foruden vinderen fra Østre Borgerdyd klarede to af de tre andre sig så fint, at de fik udmærkelser. Vinderen blev med sin lærer som ledsager inviteret en tur til Athen med alt betalt af det græske undervisningsministerium. Næste år regner vi med, at 5 skoler deltager i konkurrencen.

Latinkonkurrencen: Klassikerforeningen søsatte i år en latinkonkurrence for eleverne i 2.g. Der deltog elever fra 4 skoler, og at dømme ud fra elevernes besvarelser havde foreningens opgavestillere ramt 2.g-niveauet meget fint. Alle elever klarede konkurrenceopgaven pænt, og opløbet var tæt. Vinderen, som var fra Ribe, fik af Klassikerforeningen en rejse til Academia Ragusina i Dubrovnic med sin lærer som ledsager. Vi håber på, at flere skoler har mod på at deltage i konkurrencen næste år.

Målet med konkurrencerne er selvfølgelig at styrke fagene ude på skolerne. Både i forhold til vo-

res elever og i forhold til skolerne og det omgivende samfund. At vinderne får en helt særlig oplevelse, når de møder jævnaldrende klassikere fra andre lande i Europa, siger sig selv.

Efteruddannelse

D. 25. og 26. marts holdt foreningen et kursus i hhv. Århus og Sorø om, hvordan man kan integrere latinske tekster i oldtidskundskabsundervisningen. Dr. phil. Ole Thomsen holdt foredrag om mulige temaer og perspektiver med udgangspunkt i sine bøger, *Veje til Rom* og *Pluk dagen*, og behandlede ligeledes teksternes forhold til den græske og efterantikke litteratur.

I april der udbudt et kursus, der havde til formål at sætte fokus på forholdet mellem didaktik og eksamensform og på samspillet mellem latin og moderne sprog i latin C. De fire oplægsholdere havde med midler fra Undervisningsministeriet arbejdet med forskellige aspekter af undervisningen på latin C, og deres materiale dannede grundlag for arbejdet på kurset. Kurset blev udbudt både i Jylland og på Sjælland: på Kolding Gymnasium d. 16. april med oplægsholdere Jette Kjems (Skt. Knuds Gymnasium) og Bitten Skovborg (Tørring Gymnasium) og d. 21. april på Roskilde Gymnasium med oplægsholdere Hanne Leervad (Grindsted Gymnasium) og Dorthe Thomsen (Horsens Gymnasium). Ingen af kurserne blev desværre til noget på grund af manglende tilmeldinger.

D. 26. juni udbød foreningen et kursus i perspektivering af det græske drama, i forbindelse med livetransmissionen af Racines *Phèdre* fra National Theatre, London. Foredragsholder var ph.d Christian Dahl fra Institut for Kunst og Kulturvidenskab, KUA. Kurset blev desværre aflyst pga for få tilmeldinger.

4.-5. september blev der igen afholdt kursus i Haraldskær om græsk og latin. Det orienterede sig i år om sommerens skriftlige opgaver i græsk og latin, læreplansændringer i oldtidskundskab og græsk. Desuden præsenterede Bent Christensen, Helsingør Gymnasium og Finn Høghøj, Hjørring Gymnasium, forløbsplaner for hhv. latin og græsk for hele det 2½-årige studieretningsforløb; Simon Laursen, Ribe Katedralskole holdt oplæg om undervisningsforløb i græsk og latin op til SRO i 2.g, og Jonas Juul, Thisted Gymnasium, om SRP i 3.g. Yderligere holdt Ole Thomsen foredrag om romersk litteratur, og Ivar Gjørup foretog om at oversætte Platon. Kurset var i år uhyre velbesøgt.

I forbindelse med generalforsamlingen afholdes kurset ”Skulptur i oldtidskundskab – kursus på Den kongelige Afstøbnings-samling”. Dr. phil. Jan Zahle, tidligere leder af Afstøbnings-samlingen, viser rundt i samlingen og forklarer principperne bag opstillingen af afstøbningerne, og giver en nøjere kunsthistorisk gennemgang af udvalgte værker. Museumsinspektør Henrik Holm fortæller om samlingens status og fremtidsplaner for den, og adjunkt Karina Kølle, Nordsjællands Gymnasium & Grundskole, holder et oplæg om elevfremlæggelser som podcasts.

Samarbejdet med andre organisationer og foreninger

Pædagogisk Samarbejdsudvalg

Årets første møde i PS den 10. marts 2009, hvor GL's formand Gorm Leschly deltog, fokuserede på de ændringer af gymnasireformen, som på det tidspunkt var til forhandling blandt forligspartierne. Desværre var forhandlingerne dog så langt fremme, at de synspunkter, som repræsentanterne for de faglige foreninger gav udtryk for ved mødet, ikke blev en del af GL's forhandlingsudspil. Disse forhandlinger er siden mundet ud i påskeforliget, som nu er ved at blive implementeret.

Den 1. september blev der afholdt et udvidet PS-møde for de faglige foreninger for alle fire ungdomsuddannelser og med deltagelse af flere embedsmænd fra Undervisningsministeriet. Undervisningsdirektør Jarl Damgaard holdt et oplæg om de kommende læreplansændringer, og opfordrede de faglige foreninger til at deltage i debatten om ændringerne, som bl.a. foregår på EMU og ved lokalmøder rundt i landet. Kontakten mellem Klassikerforeningen og Pædagogisk Samarbejdsudvalg varetages af Tove Niclasen.

Gymsprog

Der har været afholdt to møder i Gymsprog som forberedelse til de to PS-møder, hvor forholdene for fremmedsprogene i gymnasiet og hf er blevet drøftet. Kontakten mellem Klassikerforeningen og Gymsprog varetages af Tove Niclasen.

Euroclassica

Euroclassica er de europæiske klassikerforeningers paraplyorganisation og er i stadig vækst, særligt i kraft af optagelse af nye medlemslande fra Østeuropa. Euroclassica-konferencen, som i år fandt sted 27. august – 1. september i Skopje og Ochrid, Makedonien, var i den henseende heller ingen undtagelse, idet Litauen blev optaget som nyt medlem. På årets konference, som blev åbnet af den makedonske undervisningsminister, aflagde Alfred Reitermayer rapport om Euroclassicas lobbyarbejde i Europaparlamentet (der arbejdes bl.a. på at etablere interesse for et "Year of Cultural Heritage"), det europæiske curriculum for latin og græsk, nyåbnede elektroniske læringsplatforme, Europatria-projektet og det fælleseuropæiske lærebogsprojekt "European Symbols", hvor hvert land bidrager med introduktion til og opgaver om en bygning og en latinsk tekst i/fra det pågældende land, der viser en tydelig arv fra antikken. Euroclassicas hjemmeside kan ses på www.euroclassica.eu. Kontakten mellem Klassikerforeningen og Euroclassica varetages af Jens Refslund Poulsen.

Den Kongelige Afstøbningsamlings Venner

Vi er nu flere gange blevet lovet, at Afstøbningsamlingen vil få udvidet åbningstiden med en ekstra dag om ugen, efter at Figurhuggerskolen, som er en afdeling af Kunstakademiet, har fået permanent plads i Vestindisk Pakhus, og dermed kan bidrage til husets drift. I skrivende stund har disse dog løfter ikke udmøntet sig i praksis, men foreningen arbejder naturligvis videre på at få udvidet åbningstiderne til glæde for de gymnasieklasser, som gerne vil besøge samlingen. Kontakten mellem Klassikerforeningen og Den Kongelige Afstøbningsamlings Venner varetages af Tove Niclasen.

Antikkens Venner

Antikkens Venner er en forening, hvis formål er at iværksætte, støtte og stimulere kulturelle aktiviteter vedrørende antikken og forholdet mellem antikken og Danmark. Sigtet er at udbrede kendskabet til og fremme forståelsen for betydningen af den antikke kultur og de klassiske sprog. Som medlem kan optages enhver, som ønsker at tilslutte sig foreningens formål.

Blandt foreningens aktiviteter tæller rejser til klassiske rejsemål og andre steder med relation til oldtiden. Foreningens temadage er velbesøgte, og her tages en lang række af spændende emner op til diskussion, som regel på baggrund af oplæg og foredrag. I 2009 afholdt Antikkens Venner temadage om ”Død og begravelse i antikken” og ”Senantikken”.

Kontakten mellem Klassikerforeningen og Antikkens Venner varetages af Jens Refslund Poulsen.

Bestyrelsen